
Obsah

O autoroch	V
Jednotlivé časti spracovali	IX
Predhovor	XI
Zoznam použitých skratiek	XIX

Kapitola 1. Pojem a predmet potravinového práva

1.1 Úvod – dejiny právnej regulácie potravín a potravinárstva	1
1.2 Pojem „potravinové právo“	2
1.2.1 Potravinové právo v systéme práva a v systéme vied.....	3
1.2.2 Základné pramene potravinového práva.....	5
1.2.3 Ciele a zásady potravinového práva (EÚ)	7
1.2.4 Bezpečnosť potravín v EÚ.....	13

Kapitola 2. Medzinárodné potravinové právo

2.1 Úvod.....	17
2.2 Základné ľudské práva a právo na potraviny.....	18
2.2.1 „Právo na (primeranú) výživu“ alebo „právo na adekvátne potraviny“?	20
2.2.2 Európska únia a potravinová bezpečnosť	24
2.2.3 Organizácia Spojených národov a právo na potraviny	25
2.2.4 Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO)	26
2.2.5 Svetová obchodná organizácia (WTO)	27
2.2.6 Komisia Codex Alimentarius	27
2.2.7 Svetová zdravotnícka organizácia.....	28
2.2.8 Ďalšie subjekty.....	28
2.2.9 Ústavné záruky základného práva na potraviny	28

Kapitola 3. Subjekty potravinového práva

3.1 Úvod.....	31
3.2 Pojem „subjekt potravinového práva“	31
3.2.1 Vykonávatelia verejnej správy v potravinovom práve.....	32
3.2.2 Adresáti výkonu verejnej správy v potravinovom práve	40
3.2.3 Ďalšie subjekty pôsobiace na území Slovenskej republiky	42
3.2.4 Orgány Európskej únie	44

Kapitola 4. Potravinové informačné právo

4.1 Úvod.....	48
4.2 Všeobecné zásady označovania potravín	50

4.3	Zodpovednosť za informácie o potravine	52
4.4	Povinné informácie o potravinách	53
4.4.1	Názov potraviny	55
4.4.2	Zoznam zložiek	56
4.4.3	Netto množstvo	57
4.4.4	Dátum minimálnej trvanlivosti a dátum spotreby	58
4.4.5	Podmienky skladovania a návod na použitie	59
4.5	Označovanie krajiny pôvodu potraviny	60
4.5.1	Povinné označenie krajiny pôvodu	60
4.5.2	Krajina pôvodu základnej zložky potraviny	62
4.6	Vnútrostátné opatrenia o ďalších povinných údajoch	64

Kapitola 5. Regulácia dobrovoľných informácií na potravinách

5.1	Úvod	65
5.2	Dobrovoľné označenia na potravinách	66
5.2.1	Dobrovoľné označenie krajiny pôvodu alebo miesto pôvodu potraviny	66
5.2.2	Označovanie potravín o neprítomnosti alebo zníženom obsahu gluténu	68
5.2.3	Označovanie potravín bezlaktózové, so zníženým obsahom laktózy	68
5.2.4	Označovanie na účel propagácie a marketingu	69
5.3	Politika kvality EÚ	70
5.3.1	Chránené označenie pôvodu a zemepisné označenia	71
5.3.2	Zaručené tradičné špeciality	73
5.3.3	Nepovinné výrazy kvality	73
5.3.4	Spoločné ustanovenia pre systémy kvality	74
5.3.5	Prehodnotenie Politiky kvality EÚ	75
5.4	Značka kvality SK	76
5.5	Potraviny na rastlinnej báze	77
5.5.1	Označovanie potravín na rastlinnej báze	78
5.5.2	Vyhradené názvy vybraných potravín živočíšneho pôvodu	79
5.5.3	Označovanie potravín informáciami o vhodnosti pre vegetariánov alebo vegánov	80
5.6	Ekologické tvrdenia na potravinách	80
5.6.1	Tvrdenia týkajúce sa životného prostredia	81
5.6.2	Pojmy odkazujúce na ekologickú poľnohospodársku výrobu	82

Kapitola 6. Potravinové právo a výživa obyvateľstva

6.1	Úvod	83
6.2	Označovanie potravín výživovými údajmi	84
6.3	Výživové a zdravotné tvrdenia o potravinách	87
6.3.1	Nutričné profily	90
6.3.2	Výživové tvrdenia	90
6.3.3	Porovnávacie tvrdenia	91
6.3.4	Zdravotné tvrdenia	92
6.3.5	Povoľovacie konanie	98
6.3.6	Prechodné ustanovenia	99

6.4	Pridávanie vitamínov a minerálov do potravín, výživové doplnky	99
6.4.1	Výživové doplnky.....	100
6.4.2	Pridávanie vitamínov a minerálnych látok do potravín	101
6.5	Potraviny pre špecifické skupiny obyvateľstva	103

Kapitola 7. Kontaminanty v potravinách

7.1	Úvod.....	105
7.2	Národná právna úprava	106
7.3	Právna úprava EÚ	107
7.3.1	Uhl'ovodíky z minerálnych olejov (MOH).....	111
7.3.2	Mykotoxíny.....	112
7.3.3	Aflatoxíny	113
7.3.4	Ochratoxín A.....	114
7.3.5	Toxíny Fusarium	115
7.3.6	Patulín	116
7.3.7	Námeľové alkaloidy.....	117
7.4	Rastlinné toxíny	118
7.4.1	Chloristan.....	119
7.5	Kovy a polokovy	120
7.5.1	Arzén.....	120
7.5.2	Kadmium	121
7.5.3	Olovo	123
7.5.4	Ortuť	124
7.6	Spracovateľské kontaminanty	125
7.6.1	3-MCPD.....	125
7.6.2	Akrylamid	126
7.6.3	Furán	127
7.6.4	Etylkarbamát.....	128
7.6.5	Dioxíny	129
7.6.6	Melamín	129
7.6.7	Perfluoralkylované látky.....	130
7.7	Odber a analýza vzoriek.....	131
7.8	Systém rýchlej výmeny pre potraviny a krmivá – RASFF	132
7.9	<i>Codex Alimentarius</i>	133

Kapitola 8. Rezíduá veterinárnych liekov a pesticídov v potravinách

8.1	Úvod.....	136
8.2	Rezíduá veterinárnych liekov v potravinách.....	137
8.2.1	Národná právna úprava.....	137
8.2.2	Právna úprava EÚ	139
8.2.2.1	Smernica Rady č. 96/22/ES o zákaze používania určitých látok s hormonálnym alebo tyrostatickým účinkom a beta-agonistov pri chove dobytka.....	139
8.2.2.2	Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2001/82/ES, ktorou sa ustanovuje Zákonník spoločenstva o veterinárnych liekoch.....	140
8.2.2.3	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 470/2009 o stanovení postupov Spoločenstva	

na určenie limitov rezíduí farmakologicky účinných látok v potravinách živočíšneho pôvodu.....	141
8.2.2.4 Nariadenie Komisie (EÚ) č. 37/2010 o farmakologicky účinných látkach a ich klasifikácii, pokiaľ ide o maximálne limity rezíduí v potravinách živočíšneho pôvodu.....	143
8.3 Rezíduá pesticídov v potravinách	144
8.3.1 Národná právna úprava	144
8.3.2 Právna úprava EÚ	145
8.3.2.1 Udržateľné používanie pesticídov.....	145
8.3.2.1.1 Základné ciele	145
8.3.2.1.2 Integrovaná ochrana proti škodcom	147
8.3.2.1.3 Harmonizované ukazovatele rizika	148
8.3.2.2 Schválenie účinných látok.....	149
8.3.2.3 Žiadosti o schválenie podané po 27. marci 2021	151
8.3.2.4 Obnovenie schválenia účinnej látky.....	152
8.3.3 Povolenie prípravkov na ochranu rastlín	153
8.3.3.1 Žiadosti o povolenie prípravku na ochranu rastlín.....	153
8.3.3.2 Systém spravovania žiadostí o povolenie prípravkov na ochranu rastlín	155
8.3.4 Maximálne hladiny rezíduí pesticídov.....	156
Kapitola 9. Látky na zlepšenie vlastností potravín	
9.1 Úvod.....	159
9.2 Prídatné látky v potravinách.....	160
9.3 Potravinárske arómy	166
9.4 Potravinárske enzýmy	167
9.5 Aktualizácia zoznamov prídatných látok v potravinách, potravinárskych enzýmov a potravinárskych aróm	168
9.6 Extrakčné rozpúšťadlá	169
Kapitola 10. Pôvod a vysledovateľnosť potravín	
10.1 Úvod.....	171
10.2 Vysledovateľnosť, sledovateľnosť a sledovanie potravín	172
Kapitola 11. Potravinová bezpečnosť v Slovenskej republike	
11.1 Úvod.....	189
11.2 Potravinárstvo ako prvok kritickej infraštruktúry štátu	190
11.2.1 Potravinová bezpečnosť v krízovom riadení	197
11.3 Potravinársky sektor v čase kríz.....	206
Kapitola 12. Voľný pohyb potravín v Európskej únii	
12.1 Úvod.....	210
12.2 Zákaz množstevných obmedzení medzi členskými štátmi	211
12.2.1 Vec <i>Dassonville</i>	212
12.2.2 Vec <i>Cassis</i> a súvisiaca judikatúra	212
12.2.2.1 Zásada vzájomného uznávania.....	213
12.2.2.2 Zásada zdravého úsudku	213
12.2.2.3 Súvisiaca judikatúra	214

12.3	Národné požiadavky na kvalitu výrobkov	216
12.4	Podstatný rozdiel medzi výrobkami.....	219
12.5	Ochrana zdravia ľudí podľa čl. 36 ZFEÚ	221
12.6	Národné postupy udeľovania povolení	224
12.7	Spoločná polnohospodárska politika	227
12.8	Dane a poplatky za pohyb potravín.....	227
12.9	Vnútroštátne dane a dovezené potraviny	228
12.10	Poplatky s rovnakým účinkom ako clá	231

Kapitola 13. Nekalé obchodné praktiky a ochrana hospodárskej súťaže v obchode s potravinami

13.1	Úvod.....	234
13.2	Úprava neprimeraných podmienok v obchode s potravinami v Slovenskej republike a v Európskej únii	237
13.2.1	Úprava neprimeraných podmienok v obchode s potravinami v Slovenskej republike.....	237
13.2.2	Úprava nekalých obchodných praktík v obchode s potravinami v EÚ	244
13.2.3	Ekonomicky oprávnené náklady.....	246
13.3	Predaj potravín a ochrana hospodárskej súťaže	248
13.3.1	Nekalé súťažné konanie.....	248
13.3.2	Nedovolené obmedzovanie hospodárskej súťaže	249
13.3.3	Hospodárska súťaž a agropotravinársky sektor	253

Kapitola 14. Úradná kontrola potravín

14.1	Základná úprava úradnej kontroly potravín	256
14.2	Pojem „úradná kontrola potravín“	262
14.2.1	Pozitívne vymedzenie pojmu „úradná kontrola potravín“.....	263
14.2.2	Negatívne vymedzenie pojmu „úradná kontrola potravín“	266
14.3	Orgány úradnej kontroly potravín	267
14.4	Výkon úradnej kontroly potravín zamestnancami	270
14.5	Kontrolované subjekty	272
14.6	Výkon úradnej kontroly potravín.....	276
14.7	Oprávnenia zamestnancov	280
14.8	Opatrenia ukladané zamestnancami.....	283
14.9	Skončenie úradnej kontroly potravín	286

Kapitola 15. Správne trestanie v potravinovom práve

15.1	Úvod.....	290
15.2	Verejnoprávne delikty v potravinovom práve a ich trestanie.....	291
15.3	Správne delikty v potravinovom práve	292

Kapitola 16. Trestanie v potravinovom práve – trestné činy a potravinový podvod

16.1	Úvod.....	302
16.2	Trestné činy v potravinovom práve.....	302
16.3	Potravinový podvod	311

Vecný register.....	317
---------------------	-----